

Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра основ права України

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Галузь знань: 09 «Біологія»; 10 «Природничі науки»
Спеціальність: 091 «Біологія»; 101 «Екологія»
Факультет: біологічний

Львів – 2016

Робоча програма з «Інтелектуальної власності» для студентів біологічного факультету за спеціальностями 091 «біологія» та 101 «екологія».

Розробник: Шандра Р. С., кандидат юридичних наук, доцент кафедри основ права України.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри основ права України
Протокол № ____ від „__” _____, 20__ року

Завідувач кафедрою основ права України

_____ проф. Кіселичник В. П.
“ _____ ” _____ 20__ року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузі знань 09 «Біологія»; 10 «Природничі науки» <u>(шифр, назва)</u>	Нормативна	
Модулів – 1	Напрями 091 «біологія» та 101 «екологія» <u>(шифр, назва)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1	Спеціальності 091 «біологія» та 101 «екологія» <u>(шифр, назва)</u>	5-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>(назва)</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 64		9-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		32 год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування теоретичних знань та вироблення навичок, щодо практичного застосування норм у сфері інтелектуальної власності.

Завдання:

- освоєння теоретичного матеріалу;
- розгляд і вирішення студентами практичних ситуацій, що виникають в сфері інтелектуальної власності;

В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати: теоретичні та законодавчі положення у сфері інтелектуальної власності; зміст нормативно правових актів, що регулюють відповідні правовідносини.

вміти: вільно орієнтуватись у законодавстві прийнятому у сфері інтелектуальної власності, практично застосовувати його норми.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

ТЕМА 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ

Поняття та структура інтелектуальної власності. Об'єктивне право інтелектуальної власності: поняття, загальна характеристика, джерела. Суб'єктивне право інтелектуальної власності: поняття, зміст та юридичні властивості. Суб'єкти права інтелектуальної власності: поняття та класифікація. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні.

ТЕМА 2.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ЛІТЕРАТУРНІ, ХУДОЖНІ ТА ІНШІ ТВОРИ (АВТОРСЬКЕ ПРАВО)

Концепції правової охорони авторського права: історія та сучасність. Об'єктивне авторське право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти авторського права: поняття, класифікація. Твори, які не охороняються авторським правом. Суб'єкти авторського права: поняття, класифікація.

ТЕМА 3.

СУБ'ЄКТИВНІ АВТОРСЬКІ І СУМІЖНІ ПРАВА

Суб'єктивні авторські права: поняття, види та загальна характеристика. Обмеження майнових прав автора. Строки дії суб'єктивних авторських прав. Порушення авторського права, що є підставою для судового захисту. Способи захисту авторського права. Права суміжні з авторськими.

ТЕМА 4.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ВИНАХІД, КОРИСНУ МОДЕЛЬ ТА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК (ПАТЕНТНЕ ПРАВО)

Патентне право: поняття, загальна характеристика, джерела. Об'єкти патентного права: поняття, види, умови правової охорони. Суб'єкти патентного права. Зміст суб'єктивних патентних прав. Патент: поняття, види та порядок отримання.

ТЕМА 5.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА ПРАВОВІ ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ (КОМЕРЦІЙНІ ПОЗНАЧЕННЯ)

Інститут комерційних позначень: загальна характеристика та джерела правового регулювання. Інтелектуальна власність на комерційне (фірмове) найменування. Інтелектуальна власність на торговельну марку (знак для товарів та послуг). Інтелектуальна власність на зазначення походження товарів (географічне зазначення).

ТЕМА 6.

ПРАВА НА ІНШІ (НЕТРАДИЦІЙНІ) ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ

Інтелектуальна власність на наукове відкриття. Інтелектуальна власність на компоновання (топографію) інтегральної мікросхеми. Інтелектуальна власність на раціоналізаторську пропозицію. Інтелектуальна власність на селекційні досягнення (сорт рослин, породи тварин). Інтелектуальна власність на комерційну таємницю.

ТЕМА 7.

ДОГОВОРИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття, види та загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності. Ліцензія та ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії (франчайзингу).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль. Інтелектуальна власність													
Тема 1.		2	2			4							
Тема 2.		2	2			4							
Тема 3.		2	2			4							
Тема 4.		2	2			4							
Тема 5.		2	2			4							
Тема 6.		2	2			4							
Тема 7.		4	4			8							
Усього годин :	64	16	16			32							

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення про інтелектуальну власність	2
2	Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право)	2
3	Суб'єктивні авторські і суміжні права	2
4	Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок (патентне право)	2
5	Інтелектуальна власність на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (комерційні позначення)	2
6	Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності	2
7	Договори у сфері інтелектуальної власності	4
	Разом	16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення про інтелектуальну власність	4
2	Інтелектуальна власність на літературні, художні та інші твори (авторське право)	4
3	Суб'єктивні авторські і суміжні права	4
4	Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок (патентне право)	4

5	Інтелектуальна власність на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (комерційні позначення)	4
6	Права на інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності	4
7	Договори у сфері інтелектуальної власності	8
	Разом	32

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі навчання використовуються наступні методи: *лекція* (подається фактичний матеріал, висвітлюються положення нормативно правових актів тощо), *проблемний метод* (полягає у постановці перед студентами проблем практичного характеру та аналізуються запропоновані студентами способи їх вирішення), *інформаційно-пояснювальний метод* (надається інформація законодавчого, адміністративного, практичного характеру, статистична інформація тощо. Пояснюється значення окремих нормативно-правових приписів та термінології), *метод обговорення дискусійних питань* (обговорюються проблеми реалізації прав людини, застосування норм чинного законодавства України, практика підготовки юридичної документації, судова практика тощо), *метод виконання практичних завдань* (на підставі сформульованих ситуативних задач розглядаються практичні аспекти застосування норм трудового права та способи вирішення трудових спорів)

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Під час практичного заняття викладач має право застосувати одну із наступних форм проведення поточного контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування (контрольна або творча робота);
- тестовий контроль.

Тестовий контроль можна проводити як на практичних, так і на лекційних заняттях.

Модульний контроль – це оцінювання якості системного засвоєння студентами матеріалу шляхом проведення модулів. Форма модульного контролю за рішенням кафедри може бути у вигляді:

- тестів;
- письмових завдань;
- усно (коловквіум).

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Результати контролю враховують при визначенні середнього бала за поточний та модульні контролю. У разі відсутності оцінок (балів) на практичних заняттях, студентів за поточний контроль виставляють «0» балів.

Оцінювання знань студентів проводять шляхом виставлення балів за такою шкалою:

№	Бали	Рівень знань за національною шкалою
1	50	Відмінно
2	45	Дуже добре
3	40	Добре
4	31	Задовільно
5	26	Достатньо
6	0	Незадовільно

Студенту, який був відсутній на практичному занятті, або не виконав завдання з практичного заняття (задачі, творчі чи практичні завдання тощо), або зголосився про свою неготовність, або за результатами відповіді не виявив знань і отримав оцінку незадовільно, виставлять “0” балів. Отримані у такому разі («0» балів) враховують при визначенні середнього бала.

Для допущення до модуля студент мусить набрати за результатами поточного та модульного контролів не менше 26 балів). Якщо студент не виконав усі види робіт передбачених навчальним планом (має невідпрацьовані заборгованості, не склав модуля), вважається, що він не виконав навчальної програми і залік не зараховується. У такому разі студент складає залік за талоном №2.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Кінцева оцінка за залік складається із суми середнього бала за поточний та модульний контролі з дотримання пропорції 50% - 50%.

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Кількість набраних балів, разом із поточним, модульним контролем (національна шкала)	Код оцінки (національна шкала)	Код оцінки за залік (міжнародний стандарт)
90 – 100	Зарах	A
81 – 89	Зарах	B
71 – 80	Зарах	C
61 – 70	Зарах	D
51 – 60	Зарах	E
0 - 50	Незарах	FX
0 – 50 на комісії	Незарах	F

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Інтелектуальна власність: практикум для студентів неюридичних факультетів / Семків В. О., Шандра Р. С. - Львів, 2015.
2. Типові тестові завдання з інтелектуальної власності / Шандра Р. С. - Львів, 2014.

11. РЕКОМЕНДОВАНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ЛІТЕРАТУРА

Законодавство та міжнародні договори

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Цивільний Кодекс України // Відомості Верховної Ради. – 2003. – №40-44.
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» // Відомості Верховної Ради, 1994, № 13.
4. Всесвітня (женевська) конвенція про авторське право 1952 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2000 - № 12.
5. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав (ратифіковано Законом України № 34/95-ВР від 27.01.95).
6. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (*Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works*) підписана 9 вересня 1886 р. у Берні.
7. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (*International Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations*) прийнята членами Всесвітньої організації інтелектуальної власності 26 жовтня 1961 р. у м.Римі (Римська конвенція).
8. Паризька конвенція про охорону промислової власності (*Paris Convention for the Protection of Industrial Property*) підписана у Парижі 20 березня 1883 р.
9. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (*Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks*), укладена в Мадриді 14 квітня 1891 р.

Базова література

1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник / В.Д. Базилевич. — 3-тє вид., переробл. і доповн. — К. : Знання, 2014.
2. Коссак В. М., Якубівський І. Є. Право інтелектуальної власності: Підручник. – Київ: Істина, 2007.
3. Основи інтелектуальної власності та її захисту / Лазебний В. С., Розорінов Г. М., Толюпа С. В. – К.: «Видавництво Ліра-К», 2011.
4. Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007.
5. Право інтелектуальної власності: навч.посіб. / За аг.ред. Кравця В.Р., Олюхи В.Г. – К.: Центр учбової літератури, 2012.
6. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів. – Львів: Галицький друкар, 2015.

Допоміжна література

1. Андрусів У. Проблеми реалізації прав інтелектуальної власності на програми організацій мовлення в Україні // Право України. – 2008. – №6.
2. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2015.
3. Інтелектуальна власність в галузі комп'ютерингу: підручник / О.Б. Вовк, В. В. Пасічник, Н.Б. Шаховська, В. С. Якушев. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2013.
4. Коноваленко В. Авторське право у видавничій справі: практ.посіб. – Тернопіль: «Навчальна книга-Богдан», 2010.
5. Франчайзинг: Навч.посіб. / За аг.ред. О. Є. Кузьміна. – К.: Знання, 2011.
6. Харитонова О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок творчої діяльності (концептуальні засади): монографія. – Одеса: Фенікс, 2011.
7. Шандра Р. Концепції авторського права в англо-американській та континентальній правових системах: історико-правовий аспект / Р. Шандра // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали ХХ звітної науково-практичної конференції (6–7 лютого 2014 р.). – Львів:, 2014.
8. Шандра Р. Правова охорона творів та інститут суспільного надбання в Англії: історико-правовий аспект / Роман Шандра // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали ХХІІ звітної науково-практичної конференції (4–5 лютого 2016 р.): у 2 ч. Ч.1. – Львів, 2016.
9. Шандра Р. Становлення законодавства про авторське право в Сполучених Штатах Америки / Роман Шандра // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали ХХІ звітної науково-практичної конференції (12–13 лютого 2015 р.): у 2 ч. Ч.1. – Львів, 2015.
10. Шандра Р. Правове регулювання права інтелектуальної власності на промислові зразки за законодавством Польщі // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали ХІХ звітної науково-практичної конференції (7-8 лютого 2013 р.). – Львів, 2013.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційна веб-сторінка Верховної Ради України: www.rada.gov.ua.
2. Офіційна веб-сторінка Президента України: www.president.gov.ua.
3. Офіційна веб-сторінка Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua.
4. Офіційна веб-сторінка Міністерства освіти і науки України: www.mon.gov.ua.
5. Офіційна веб-сторінка Державної служби інтелектуальної власності: www.sips.gov.ua.
6. Офіційна веб-сторінка ДП «Український інститут промислової власності»: www.uipv.org.
7. Офіційна веб-сторінка ДП «Українське агентство з авторських і суміжних прав»: www.uacr.org.